

Gayak

GUDA-ERA BI

Paxizten eta efi-aldeziaren guda-erreak, bardingak dira, era bikuak. Paxizten guda-erea auxe da, ba: il nai bixi; zatiju naiz deuseztu; gixon eta efi, gustiak ondatuko dabezela jakin da, be, aufera egitia.

Efi-aldeziaren, oster, beste era au da: al-dan gixa-izkitzirak gitxien geldu-ta, efi-askubidiak aldeztutu jaftatzia.

Ikusten danentz, ba, paxizta ta pa-xizten aldeziaren "katolik" (?) askok bestera uste ba-dabe, be, matxinada esezkari onetan Josu-Kisto-ren kistabidizun urago dabiltsanak, ef-kaldarak dira.

MADRID ARTU GURA DABE

Paxiztaen egunotako egafirik-egafiria, Madrid artzia da.

Eta Madrid aitzeko, istandak egiten dabilts. Euren Madrid-egarria asetalko bidaia eretxeteko, Italia-rantz igitu ixan dira, Dois edo Alemania-ra eldu, ta Portugal-dik biran atzei izkiluz za-matuta, Madrid-ingurubetaratu.

Guda - izkilubak eta gudariak be, atzei-ekarri ihan dabez: Apirka'tik, eta Italiak ta Dois'tik be.

Apirka'ko mairu gixagaxuak, baña, aberlak azokaren erosten diran leh ero-sita etari ihan dabez. Eta salerosketa bidez erosita, ekari ihan dabezan abe-re-aneukiko gixaki gixagaxuon lana obari ta etekin geyagouka ihan dagi-jantsat, baldintza oneik jafi dautsiez: ain, efilara edo bestera eldute ezturan-artistan, ezer ez ordaindutu...

Baldintza edera, ugazabarentzat gal-tzak eta gudariak beldintza berezija.

Eta Madrid aitzeko ustia dabent gudari salduak, Madrid aitzeko lehenak egi-ten, dabit.

Kistab-era gustiakendik urfunduta dabiltsan paxixa gixa salokariak, Madrid aitzeko dabentzuan ordainduteko baldintzak guda-efetaratu dabezan apikatua mairu ta enparauko gixaga-xua, il nai bixi, aufera egiteko agin-jantsat, baldintza oneik jafi dautsiez: ain, efilara edo bestera eldute ezturan-artistan, ezer ez ordaindutu...

Baldintza edera, ugazabarentzat gal-tzak eta gudariak beldintza berezija.

Oso ondo, esan bearko, Jaunari es-kerak. Etsiaik irureun neurkin edo "metrora" dazukogu, baña... jende gu-txi xamar ote dantzenekoa dirudi.

Aspaldidandik bere altzoan maizte-fik ez duan basetxe batean daude "re-tekjok": guguna doazten tiroak andik jaurtiak dira. (1) Egia esan tiroketa aulki dabin.

Jakina, gau ta eguneko tiroketa da, baña.., ez ugari ta gogofetako. Guk, efi-zaindari taldekuak "reketeak" ba-nurberaturik dauden basetxe ori ar-arteza beraia egingo genukela esango nuke, ezkerdeko pifurian dauden abertzaleen laguntzarekin. Ezer gutxi irabazia litzake ordea.

Eta aufera egiteko, euren anayen soin iheri ganjetatik igaroten dira, urengo berunbilbilen jauska beste ana-yen antzian hoztuta geratzeko.

Paxizta bijozte ofek euren gudari erosiañak egiten dabena, gixa lagi gus-tien aukra daguana da. Alan eta gusi-te be, baña, euren bafu-gurari zitala ta gofot-egafiria asegar! apurtu bat emotiagaren, basatiyen guda-era gusi-ofek atara dabe.

Apirka'ko malruben odola, ezta, ba-euren, paxizten odola, abere-antz, er-ku bete txindor-idez agintzen dautsen lekura juateko bayetza emon ihan da-benen odol erosia baño.

Eta mairu erosionen odola ixuritak, paxixa kistabai (?), eztautse miflik emoten.

Mairuben odola ixuri, ta urrik al-dintsubenak ondatutak be, eztazu sa-mynduten, eztu latefi osua luf jota Ira-ja, ta sendiak bixiteko gauza eztira-ja iztiaz be.

Iren gurari bakar, Madrid aitzia da. Madrid aitu-ekero, paxizten bein-beingo egafiria asetuta legoek.

Madrid aitu, eta an Madrid-en bixi dira, erakaldak batzuren idunak ezpata zofoziaz ebagitsiko erea ihan-ekero, paxixa uskurtzalaren (?) donokia lof-tuta legoek.

Baño ez. Madrid eztabe aitu. Madrid, ondoko, Ertzakaren menpe aukitzeten da. Ertzak, txindiz erosi bako-efi-aldeziak lagun dabezala, Madrid aitu gura dabent bide-lapufel, aufer-aufe oihartuak dautse, ta aterzant eragin.

Paxizta bijozgiak, euren gofot-egafiria asetako, Madrid aitzeko da-biltz, Espaňa-ko Ertz-eri nagosijaz bete, kistab-era lehenak egi-ten.

Paxizten egafiria, gofotuaren egafiria da, odo-egafiria. Eta odo-egafiria ori asetako, igolesku bako erijotzera gixa-zoxta sundiak bidaldutu dabez.

Eurak, baña, paxixa-buru egiten di-ran-eta, aiztan geratzen dira. Au-fera bidaldutu dabezenak; bultzada gogotez gauza-iztia zu guda-efitarrantz botaten dabezenak beste batzuk dira: Apirka'ko malrubak eta inaf-bidez ar-tuta eruan ihan dabezan gudari efu-kiak.

¡Ol!, paxizten bijotza dan ankefa! Euren gofot-egafiria asetako ihan-ekero, gurasuen bijotz-samifikak eta gudarien ofaze ta neke-miflikak be, aiutu egiten dira.

Etxerri-ko jauten dira, ta guda-efitarrako gauza dila uste dabezen gixa-zoxtak egiftak, ta gura nai ez. Igesleku erjotzera erjotza ziguera!

Eta sem-barik izten dabezan gura-so efukatjel, bañiz, gixa-tilokietara darutzasen sema mietzen efukiz negar-egiteko eskubiderik be eztautse emo-tua.

Paxizta bijozgiak egiten dabent gus-tia, gofotkeriz egiten dabe. Eta gofotkeriz egiten dana, kistab-era gusi-jen aukra dago, Uskurtza doniarentz.

Madrid aitu gura dabent paxizten guda-erea atzaldu dogu.

Eta origin, laburki baño ezpa-ta be, ef-i-aldeziaren aldezu - erea atzalduko dogu.

Oneik, eritrafak dira, ta ez txindi-bidez eta inaf-bidez guda-efetaratu dabezenak.

Efi-akatxasuna ta gixa-eskubidiak

Euzkadi

ARPIDE-SANEURIJA

Bilbao'kua	9,00	dko. Iru Ille
Bilbao'atazkua	11,25	" "
Idazki-itunmena	62,00	" urtez
Atzefijetakuak	112,50	" "

Beldayen itunduba

Euzkadi'ko Bitarteko-Jauritzaren Lendakaritza

AZALPENA

Erkalente legezko Jauritzarenak artuan man oso nekez erabili ditezke-lako batetik, eta berori zaindu bere degulako bestetik, Euzko-Jauritzaren, berre esku artean ipiniak izan diran go-ardurak zeatz zaindu beafeara. Ontarako najtanazkoak diran neu-fiak artu egin bear, naiz arauz kan-pokoak izan. Eta efiaren bizierari da-gokion gauzen zenbait alderdi pake-aldean aintzakotz artuko liraken azen. orain ezin aia zofotz artu.

Elburu au dakar ofean ezartzera goazen Oroaginduak. Gerora sortu di-tezenekoa erakutsi lezaketenaren arauz, berau aldatu edo zabalagotu diteke noski.

Oriatik, Oroagindu onek ez dauka ezer ofari-egedien aurka: beronak entzun ditun eginbearei buruzko esia, beste zerbaitekin alkarratutu bear izan ditugun aien. Lege-egilearen ausebegiramenak ezin ba gertatu di-tezen arazo guziak batean asmatu. Eta noski, arazo otoi sortzen dijauzen afean, aitutako esiaz alkar-tajatu bear. Onetek eragin digu gaukoan: notiok eta gizarteak bere burua zain-teko duten usmak bultzat digi-a.

Zoritzafez, maiz gerta izan o dira lege-auste astunen malara irixten ez diran lege-austeak. Zigoriarak dira noski oker abek: zofoz eta arin zigor-tu beafeak gañera. Oinaldinen be-nepein; pake-aldean ajola aundirik me-rezi ez badute ere; Efiaren carmena minbezta arbatda gaurkoan, eta Aginta-ritzak lasaitasunez igurtziz bear. Bestetik beñiz, joan-efito eta eraman-ekartzen erabili o diran zenbait erak, nohabaitkeriak sortu ditzakete eta asalda ta gezufaren bide biurtu; efi-akarri kaleak ekafiaz. Orobat, era oiek berak zeaz, ixilpekoak zabalduz izan ditezke eta gure arteko nor-bajtsuel, arerikien artuan manak izan ditzaten bideak sortu: adorrik etz-telako gure aurka jeiki etziran aien orain gure artean, merezi ez duten be-giparenen inguraturako bizi diran nor-bajtsueg alegia. Bajita ere, Erkakaren lagun izanik gelegizko ardura azaltzen duten jarduera ofazi bearean gera. Bere aritzeko eraz asaldu sortu eraztua lezakete. Agintaritzak emandako agindua betetzen es dituztenen jarduerak ere badu zer zuzendum: utsegite oiek azkatasun aldeko matxinada onen gomututu eiz-aztia...

Eiartzenko oti edestu neutsoenian, adi egozan neskato - mutikueri, esan neutozen.

-Itz zantafak-eta entzunaz alde-txa-fekua-eta zelan postutzen diran ikusi dozez eta...

Ori entzunik, gustiak bafiro be ixil-mixilak asi ziran. Alako batet batek ba-dino. -Óratik, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

Eta gure "Txilibriskot", suondoko aulkia zaf baten jazarifa zalarik, olako berba damuskuen esaten gau oso-osa-igaro el-eban. Auferantzian bariz, aren abotik, ur-gardenak lakoze berba garbi-garbiak barkerik ixuriten ei-ziran. "Djabr-labafa", ko jazokunaz egunoro gomututu eiz-aztia...

Eiartzenko oti edestu neutsoenian, adi egozan neskato - mutikueri, esan neutozen.

-Itz zantafak-eta entzunaz alde-txa-fekua-eta zelan postutzen diran ikusi dozez eta...

Ori entzunik, gustiak bafiro be ixil-mixilak asi ziran. Alako batet batek ba-dino.

-Óratik, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko, alde-txa-fekua, itz-zantafakoz etzuan zintzu: "Txilibrisko" ren gauzak zinistutera bista-tuta ezkagoz, "pedeko gauzak etzilatuko".

-Bai, olako txaluak joteko,